

BÜTÜN ÜLKELERİN KOMÜNİSTLERİ BİRLEŞİN!

KOMÜNİST

KÖZ

**Danışıklı Dövüş Değil
Çatırdayan "Cumhur İttifakı"!
Seni Başkan Yaptırmayacağız!
Yaşasın 1 Mayıs!
Bijî 1 Gûlan!**

AYLIK KOMÜNİST GAZETE FİYATI: 2 TL (KDV DAHİL) NİSAN 2018 ÖZEL SAYI: 1

Anamuhalefet Rolünü Üstlenmek İçin HDP'yle Sınırlı Olmayan SOL BLOK

Cumhurbaşkanı Adayı DEMİRTAŞ

1 Mayıs Baskın Seçimler Damgasını Vuracak. Türkiye referandumdan beri bir seçim ikliminin içerisindeydi. Belediye başkanlarının görevden alınmasından Afrin operasyonuna, Erdoğan tüm adımlarını yaklaşan seçimlere hazırlık için atıyordu. Bahçeli'nin erken seçim hamlesi ise süreci hızlandırdı. Erdoğan'ın bu hamleyle olumlu yanıt erken seçimi muhalefeti sıkıştırma amaçlı baskın seçime döndürdü.

Erdoğan Geriliyor. 16 Nisan'da şaibeli referandumu kazanmak Erdoğan'ı rahatlatmadı. O günden beri hükümet kurmak için gerekli yüzde elli artı biri nasıl bulacağını kara kara düşünüyor. Anayasa değişiklikleri ve başarısız referandum sonucu Erdoğan'ın manevra kabiliyetini yitirip tümüyle MHP'nin politik çizgisine teslim olmasına yol açtı. Afrin macerası Erdoğan'ın oylarını bir gram artırmadı.

Erdoğan'ın Seçimleri Ertelemeye İhtiyacı Var. Erdoğan, bindiği dalı kesmeyecek bir HDP'yi meclisin dışına atamayacağını biliyor. Kendi partisi içindeki hizipler dalaşımı sonlandırarak bir seçim zaferi kazanamayacağını da farkında. Yaklaşan seçimlerde meclisteki çoğunluğu yitirmekten korkuyor. Hal böyle olunca seçimleri öne almaya değil ertelemeye ihtiyaç duyuyor.

Baskın Seçimler "Cumhur İttifakı"nın Çatırdadığının Habercisi. Tıpkı referandum kararında olduğu gibi erken seçim kararı alınmasında da inisiyatif Bahçeli'de. Bu yüzden "ekonomi kötü gittiği için Erdoğan seçim kararı aldı" gibi, süreçte inisiyatifin Erdoğan'da olduğu yanılsamasını uyandıran yorumlardan kaçınmak gerekir. Erdoğan'ın aksine Bahçeli'nin seçim kaybetmekten korkusu yok. Bahçeli dev-

lette kadrolaşma derdinde. Erdoğan'ı ne kadar zora sokarsa onu kendisine daha da bağlayacağını biliyor. Sıfır çekeceği bir yerel seçimden sonraki bir seçim ittifakının, kendisinin pazarlık payını düşüreceğinin de farkında. Bu yüzden Erdoğan'ı uçurumun dibine sürükleyecek erken seçim hamlesini yaptı. MHP ile ittifakına son veremeyen Erdoğan'ın elinden gelen tek şey seçim tarihini muhalefeti sıkıştırarak şekilde öne almak oldu.

Baskın Seçim En Çok CHP'ye Zarar Verecek. Erdoğan'ın asıl amacı Akşener'i devre dışı bırakmak olsa da, asıl hasar başka yerde gerçekleşti. Seçimlere giderken, Amerikancı muhalefetin ana aktörü olan CHP bir ucunda Saadet Partisi ile İyi Parti'nin, diğer ucunda da HDP'nin bulunduğu bir koalisyonu kurmak için ittifak görüşmeleri yapıyordu. Beri yandan da kendi partisinin ulusalcıları ile sol-liberal kanadı arasındaki dengeyi bulmaya çalışıyordu. Baskın seçim kararı, bu ittifak ve ikna görüşmelerini sekteye uğrattı; aynı zamanda CHP içindeki merkezkaç eğilimleri artıran bir etki yaratacaktır.

İYİ Parti ve Saadet CHP kadar zarar görmeyecek. Zira Erdoğan'ın MHP ile ittifakı onun geleneksel seçmen tabanının da altını oymakta ve bu kesimlerin İyi Parti ve Saadet'e kaymasını hızlandırmaktadır. Aynı zamanda Erdoğan'ın baskılanın hedefinde Akşener'in olması İYİ Parti'ye seçmen desteği taşıdığı gibi İyi Parti-Saadet yakınlaşmasını da kolaylaştırıyor.

Baskın Seçim En Az Hdp'ye Zarar Verecek. HDP geride bıraktığımız üç yılı siyasetsiz, felç olmuş bir parti olarak geçirdi. Gelgelelim Erdoğan'ın HDP'yi ezme yönündeki girişimleri

HDP oylarının erimesini engelledi. Üstelik bu sefer, bombalama ve katliamlar kendisinin zafı olarak görüleceği için Erdoğan'ın iç savaş büyüme gibi bir şans da yoktur. Akşener'in varlığı ve CHP'nin sağa kayması HDP üzerindeki ittifak basıncını da azalttığından dolayı, HDP yaklaşan seçimlerde bağımsız bir çizgi izlemek için elverişli koşullara sahiptir.

Seçim Rejim Krizini Derinleştirecek. Erdoğan erken seçimlerden korkmakta haksız değil. Zira HDP'nin milletvekili sayısını artırması, İP-Saadet ittifakının barajı aşması Erdoğan'ın parlamentodaki denetimini yitirme ihtimalini artırıyor. Meclisteki muhalefete dayanmadığı için OHAL'le ülkeyi yöneten Erdoğan'ın, kendisine OHAL yetkisi vermeyen, bütçesini onaylamayan, kararname iptal eden bir meclis ile karşılaşması, 7 Haziran sonrasında çok daha büyük bir siyasi krizin zeminini döşeyecektir.

Seçimler Sola Tarihi Bir Fırsat Sunuyor. Seçimler, Erdoğan'ın attığı her adımla daha da gerilediği, Amerikancı muhalefetin de hareket kabiliyetinin zayıfladığı koşullarda yaklaşiyor. Doğru bir seçim taktiği izlendiğinde sol güçlerin AKP'den desteğini çeken Kürtler kadar, CHP'den hoşnutsuz seçmenler için de bir çekim merkezi olması mümkündür. Bu 7 Haziran'ın ötesinde bir seçim başarısı demektir. Aynı zamanda solun Cumhurbaşkanlığı seçimlerine damga vurması, mecliste anamuhalefet pozisyonuna gelmesinin ve kitle seferberliğinin önünü açacaktır.

Seçimlerde HDP'yi de kapsayan ama HDP'yle sınırlı olmayan bir sol blok oluşturmalı. Erdoğan sultasına karşı mücadele eden, CHP çizgisine yedeklenmeyi reddeden

ve emekçilerin kitlesel seferberliğini savunan tüm akımlar; hiçbir program ve talep tartışmasına girmeden bu sol bloğa dahil edilmelidir. CHP'nin emekçiler üzerindeki etkisini kırmak için böyle bir bloğun oluşturulması şarttır. Üstelik yeni seçim yasası bu tür bir ittifak için uygun bir çerçeve de sunmaktadır.

Sol Blok Cumhurbaşkanlığı Seçimlerinde Meclis'te Anamuhalefet Pozisyonuna Yerleşme Perspektifiyle Yer Almalıdır. Böyle bir perspektif CHP'nin herkesi memnun edecek bir sağcı aday perspektifinden bağımsız, "Seni Başkan Yaptırmayacağız" şiarını tok ve gur bir biçimde haykıran bir Cumhurbaşkanı adayını gerektirir.

Sol Blok'un Cumhurbaşkanlığı Seçimleri İçin En Uygun Adayı Selahattin Demirtaş'tır. Demirtaş 7 Haziran'da Erdoğan'ı mağlup etmiş, başarısı sınılanmış bir adaydır. "Seni Başkan Yaptırmayacağız" şiarıyla özdeşleşen Demirtaş'ın hapiste olmasının sebebi de budur. Hapiste olması Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde ki tüm adaletsizlikleri çarpıcı bir şekilde teşhir etmeyi mümkün kıyor. Demirtaş hem AKP'ye küsen Kürtler'den, hem de CHP'den şikayetçi emekçilerden aynı anda oy alma potansiyeline sahip tek adaydır. Üstelik bir ön seçim yapıldığı takdirde emekçilerin Demirtaş'ı kendileri adına yarışacak aday olarak görmek istedikleri de açıktır. Yaklaşan seçimlerde Demirtaş'ı aday göstermemek, CHP'yi zayıflatmamak için iddiasız bir çalışma yürütmek anlamına gelecektir.

1 Mayısta Erdoğan'a Karşı Yükselttiğimiz Öfkemiz Sarayı Kuşatacak Bir Seçim Kampanyasının İlk Adımı Olsun Yaşasın Bir Mayıs! Bijî Yek Gûlan!

1 Mayıs seçim çalışmasının ilk adımı olsun!

Kuşkusuz 1 Mayıs'a kadar solun toplanarak ortak bir blok oluşturması gerçekçi olmayan bir beklentidir. Ama 1 Mayıs'ın hemen ardından Erdoğan'a karşı tüm baskı ve sansürleri aşarak dillendirilen öfkenin, 1 Mayıs mitinginin verdiği enerjiyle ortak bir seçim çalışmasına dönüşmesine yönelik bir açıklama yapmak eylemli bir seçim kampanyası yürütmek için gerekli enerjiyi yaratacaktır.

2018 1 Mayıs'ı İstanbul'da doğrudan doğruya CHP'nin ve çoğu onun peşinde sürüklenen sendikaların ev sahipliğinde olacaktır. Bu tabloya sol oportünist gözlüklerden bakanlar bu 1 Mayıs'ın CHP'nin damgasını taşıyacağı ve onun hesaplarına hizmet edeceği karamsarlığıyla uzak durma refleksi içindedir. Bu bakış açısı siyasal dengeleri ve siyasal mücadelenin diyalektikliği göz ardı eden bir tutumdur. Bilhassa kendisine karşı tezgahlanan baskın seçim nedeniyle ve kendi iç gerginlikleri yüzünden bırakalım 1 Mayıs'a damga vurmayı seçimlere kendinden emin ve güçlü bir biçimde

girme kabiliyetinden bile mahrumdur. Bu nedenle zannedildiği gibi 2018 1 Mayıs'ının CHP mitingi olması ancak soldaki akımların kuyrukçu bir tutumla bunu sağlaması koşuluyla olur.

Buna karşılık bağımsız ve birleşik bir Sol Blok'un 1 Mayıs'a etkili müdahalesi 1 Mayıs eyleminin gerçekte kime ait olduğunu göstermenin fırsatını yaratacaktır.

Öte yandan CHP daha önce muhtelif vesilelerle yaptığı gibi 1 Mayıs'ın ev sahipliğini gasp ederek bu eylemi güdükleştirme durumunda değildir. Zira 1 Mayıs CHP için prestij ifade eden Adalet mitinginin olduğu alanda olmaktadır. Bu nedenle CHP'nin bu alanda aynı çapta değilse bile buna tamamen aykırı bir 1 Mayıs eylemi örgütle-meye yeltenemez bilakis mümkün olduğu kadar güçlü ve geniş bir katılım sağlanmasına mecburdur. Zaten onun tabanında yer alan emekçiler de bu alanı bu doğrultuda zorlayacaktır.

Bu şartlarda 2018 1 Mayıs'ı CHP şemsiyesi al-

KÖZ

SEÇİME DAMGA VURMAK İÇİN
CUMHURBAŞKANI ADAYI DEMİRTAŞ
HDP'NİN BARAJI AŞMASI İÇİN
HDP'Yİ KAPSAYAN SOL BLOK

ında olsa bile siyaseten onun damga vurması ihtimali zayıf bir eylem olmaya adaydır. Aynı nedenle de bu eylem CHP'ye, siyasi denetimi zayıf bir mitinge güçlü bir biçimde katılarak siyasi bir damga vurma fırsatını verebilir.

İşte bu çerçevede ayrı yürüyüp ortak bir hedefe birlikte vurma perspektifiyle 1 Mayıs'a katılacak solun birleşik müdahalesi hem CHP'nin mitingine siyasi bir müdahale fırsatı yaratır hem de seçimlere giderken CHP'nin ev sahipliği yaptığı bu eylemden maneviyatı yükselterek çıkıp bir Sol Blok'u yaratmanın zeminini döşer.

İşte bu anlamda ve bu pespektifle katıldığını-

da 2018 1 Mayıs'ı 24 Haziran seçimlerinde AKP'ye karşı sert bir muhalefet yükseltmenin ve CHP'nin dümen suyuna kapılmayacak bir Sol Blok'un yaratılma zeminini sağlayabilir.

Köz solun bileşenlerinin tutumlarından bağımsız olarak 1 Mayıs'a bu bilinçle katılacak ve buradan 24 Haziran seçimlerine dönük çalışmaların startının verilmesi için çabalayacaktır.

CHP'yi Beklemeden "Cumhur İttifakı"na Karşı Emekçilerin ve Ezilenlerin Tutumunu Ortaya Koymak Üzere

Haydi 1 Mayıs 2018'e!

Bahçeli'nin erken seçim kararının arkasında ne yatıyor?

Bahçeli ve MHP'sinin kendilerinin de sonunu getirecek böyle bir riskli hamleyi neden yaptığı sorusu kafaları kurcalamakta ve buna cevap bulamayanlar tertip senaryoları tahayyül etmeye başlamaktadır. Bu yanılığın ardında MHP'nin siyaset sahnesindeki beklentileri hakkındaki bir yanılsama yer alır.

MHP siyasete çoktan beri parlamenter rejim çerçevesinde bakma alışkanlığıyla hareket edenlerin sandığının aksine stratejik hedeflerini bu zeminde belirleyen bir parti değildir. O nedenledir ki, "Cumhurbaşkanlığı yönetim sisteminde" kendisine bir yer açmaya da tevessül etmemiştir. Daha önce de Ecevit'le koalisyon hükümetini bozup neredeyse siyaset sahnesindeki bütün partilerle birlikte kendisini de Meclis dışına atan bir hamle yapmış olması da aynı nedenledir. Bugün de benzer bir girişimde bulunması şartırcı olmasa gerekir.

Bugün Tayyip Erdoğan adeta tamamıyla MHP'nin geleneksel söylemini benimsemiş, İhvan işaretinin yanına Bozkurt işaretini de eklemiş durumdadır. Sadece bu söylem değişikliğinden ibaret bir ideolojik kazanımın MHP kadrolarının hocalığı kariyerinden gelse de Bahçeli'ye yeteceğini sanıyor olabilir.

1 Kasım seçimleri meclisteki tabloyu esaslı bir biçimde değiştirmiş değildir; hatta MHP bu seçimlerin ardından meclise daha da küçülerek girmiştir. Sonrasında partisinin yarısını kaybederek daha da küçülecektir. Ama MHP ve Bahçeli için daha önemli ve daha az görünen bir kazanım vardır: büyük ölçüde zaten MHP'li kadroların içinde yer aldığı JÖH ve PÖH gibi kurumların yanısıra bunların paralel sivil eklentileri arasında MHP'nin etkisi ve gücü de artmıştır. Muhtemelen takip eden süreçte, bilhassa "FETÖ'cülerin" tasfiye edilmesi furyasında boşalan stratejik kadrolarda da MHP parlamentoda işgal ettiği yerden çok daha önemli mevziler kazanmıştır. Bu sayede de arada partisinin (parlamentarist denebilecek) bir kısmını kaybetmiş olmasına rağmen itibarından güç ve etkisinden pek bir şey kaybetmiş değildir.

Aksine bu süreçte kadrolarına bir yandan yer açarken adeta kendisine mahkum hale gelen Erdoğan üzerindeki nüfuzu artmıştır. Nitekim öteden

beri "Ne zaman Kandil'e gideceksiniz?" diye bağırıp çağıran Bahçeli'nin gönlünden geçenler önce Fırat Kalkanı sonra Afrin işgali ile Erdoğan eliyle gündeme gelmiş bulunmaktadır.

Bu bakımdan Bahçeli 7 Haziran'dan beri Erdoğan'a verdiği destek karşılığında (muhalliflerinin kongresi Erdoğan'ın yardımıyla iptal edilip partisinin başında kalmasını sağlamış olmanın ötesinde) yeterince ve büyük ölçüde geri alınması zor kazanımlar elde etmiştir. Bu bakımdan zaten "Cumhurbaşkanlığı yönetim sisteminde" kendisi için bir yer bulunmadığı gibi "Cumhur İttifakı"na da Erdoğan'ın ihtiyaç duyduğundan çok daha az ihtiyacı vardır. O nedenle bu ittifakın çatlamasından endişe edecek ilk kişi Bahçeli değildir. Aksine bu şantajla avantaj elde etme serbestisine sahiptir.

Bu şartlarda nasıl oluyor da "her şeyi eline geçirmiş diktatör" bu küçük ve küçülen partiye muhtaç haldedir? Bilakis öyle olmadığı için giderek BBP'ye dahi muhtaçtır.

Tayyip Erdoğan geniş bir seçmen desteğine sahip olmasına rağmen ve bir türlü gönlünden geçirdiği gibi bir sivil milis hareketini yaratıp iş görür hale getiremediği için soldaki "iç savaş geliyor" feryatlarının inadına ancak devletin baskı aygıtlarıyla iğreti iktidarını koruyabilmektedir. "15 Temmuz'da sokaklara dökülen kitleler" ise bir gerçeklik olmaktan çok onun gönlünden geçenlerdir. Kuşkusuz Erdoğan'ın bu eksikliği kapatan 80 öncesindeki gibi bir "ülkücü hareket" Erdoğan'ın hizmetinde değildir. Ama onun biricik teminatı durumundaki baskı aygıtlarında kendine bağlı militanlardan çok küçük ortağına -doğrudan ve örgütsel olarak olmasa da- bağlı unsurlar kol gezmektedir. Bunu da muhtelif operasyonlarda bozkurt işareti yapan üniformalı yahut sivil kuvvetler üzerinden görmek zor değildir.

Bu bakımdan Erdoğan kendi eksik ve zaafı nedeniyle MHP'nin desteğine muhtaç oldukça bu küçük ortağına bağımlı hale gelirken, tersine küçük ortağı giderek daha bağımsız hale gelmiştir ve gelmektedir. Bu itibarla bugün "Cumhur İttifakı"nın çatlaması Erdoğan için Bahçeli için olduğundan daha hayattır. Keza herhangi bir erken seçim macerasından bu ittifakın başarısız çıkması da öyle.

Yaklaşan seçimler ve boykot

Erdoğan koalisyon ortağının zoruyla erke-ne, bilhassa da yerel seçimlerin öncesine almak zorunda kaldığı seçimleri çoktandır şaibeli Referandumla kabul edilen Anayasada tarif edilen Cumhurbaşkanının seçilmesine indirgeyerek sunuyor. Ne ilginçtir ve ne yazık ki, rakipleri ve karşıtları da yaklaşan seçimlerin Cumhurbaşkanlığı seçimi olduğu yanılmamasını paylaşıp yayıyorlar.

Her ne kadar 20 Nisan günü parlamentoda kabul edilen yasaya göre 24 Haziran 2018'de yapılacak seçimler Cumhurbaşkanlığı ve milletvekili seçimleri olarak anılıyor olsa da, Erdoğan taraftar ve destekçileri dışında kimse Erdoğan dâhil herhangi bir adayın gerekli % 50+1 oyu almasını öngörmüyor. Aksine tahminlerin büyük çoğunluğuna göre yeni Cumhurbaşkanı 24 Haziran günü değil 8 Temmuz'da belli olacak. "Cumhur İttifakı"nın yaptırdığı anketlerin bile teyit ettiği bilinen bu duruma rağmen Erdoğan ve taraftarlarının yaklaşan seçimleri adeta sadece Cumhurbaşkanının seçilmesinden ibaret gibi göstermekte ısrar etmesinin sadece bir propaganda malzemesi olduğunu sanmak doğru değil hatta fena halde yanlıştır.

Her şeyden önce Erdoğan karşıtlarıyla rakiplerinin 24 Haziran günü Erdoğan'ın yüzde 50+1 çitasına takılması için plan yapması ve gayret göstermesi gerekli, doğru ve anlamlıdır. Görünen o ki, bu hedefe ulaşılacaktır. Zaten güç kaybetmeye devam eden ve daha şimdiden çatlamış bulunan "Cumhur İttifakı"nın bu akibeti değiştirme şansı yoktur.

8 Temmuz'da yapılacak seçimlerde Erdoğan'ın karşısında kimin olacağı da elbette teferuat değildir. Güç kaybetmeye devam eden Erdoğan ile tiridi çıkmış "Cumhur İttifakı"nın bu seçimlerde alt etmek mümkündür. Aksi bir sonuç peşinen yenilgiyi kabul edenlerin ve daha yola çıkmadan yelkenleri suya indirenlerin tutumudur.

Bu nedenledir ki Köz tereddütsüz ve erkenden, bugüne kadar Türkiye'de solun en büyük seçim zaferinin sembol ismi olan Demirtaş'ın adaylığı etrafında birleşik bir kampanyanın yapılmasını önermektedir.

Bu seçimleri ısrarla Cumhurbaşkanlığı seçimlerine indirgeme gayretindeki Erdoğan'ın 24 Haziran seçimlerine yönelik asıl beklentisi ve hesabı konusuna tekrar dönersek; Tayyip Erdoğan halen işgal etmekte olduğu Başkanlık kol-tuğunu önümüzdeki seçimlerde de öyle veya böyle alacağından emindir. Bu konuda yanılması nesnel değil solun öznel bir etken olarak rolüne ilişkin nedenlerle sağlanabilir.

Ama Erdoğan ve küçük ortağı bilmektedirler ki mevcut durumun tekrar sanıldığına aksine mümkün değildir. Yani parlamentodaki güçlü bir çoğunluğa güvenmeden Erdoğan'ın Saray'daki varlığını koruması sürdürülebilir bir durum değildir.

O halde 24 Haziran'da Erdoğan'ın karşısına en güçlü aday çıkarmaktan çok meclise emekçilerin ve ezilenlerin çıkarlarını temsil eden birleşik bir grubun bugünkü HDP grubundan daha güçlü bir biçimde taşınmasına odaklanmak gerekir. Zira 24 Haziran Erdoğan ve gözbağcılarının gizlemeye çalışmasına rağmen esasen parlamento seçimlerinden ibaret olacaktır. Bu takdirde Erdoğan seçimlerden Saray'daki konumunu koruyarak çıksa bile, karşısında arzu ettiğinin aksine güçlü bir parlamento çoğunluğunu bulamayacaktır. Karşısında CHP'nin yanı sıra sayısal olarak ondan daha zayıf olsa bile gerçek ana muhalefet rolünü oynamaya aday güçlü bir muhalefet grubunu ve üstelik muhtemelen bir de SP/İP ittifakının meclise taşıyacağı grubu bulacaktır.

Bu da şimdiden uygulamada olduğu ilan edilmiş bulunan sözde "tek adam diktatörlüğü" nün kof bir efsane olduğunu ve "Saray'daki tek adamın" parlamento tarafından kuşatılabileceğini gösterecektir. Ama bu kuşatma HDP'siz bir meclis bileşiminde AKP'nin yedek lastiği olmaya alışmış CHP veya AKP'nin başka rakipleriyle sağlanamaz.

Erdoğan'ın endişesi budur ve 24 Haziran'da onun korktuğunu başına getirmek başlıca ödev ve zaruretlerdir.

Meclis seçimlerinin ardından gündeme gelecek Cumhurbaşkanlığı seçimleri ise bu itibarla tali bir durumdur. O keredede Köz'ün yapacağı ve emekçilerle ezilenlerin çıkarlarını savunma iddiasını taşıyanların yapması gereken 24 Haziran'da gösterecekleri ortak adaylarının yer almayacağı bir 8 Temmuz seçimini kayıtsız şartsız boykot etmek olmalıdır. Köz'ün benimseyeceği tutuma göre Selahattin Demirtaş'ın aday olduğu bir ikinci tur seçimi boykot edilmelidir.

İşte öteden beri sık sık gündeme gelen ve bugün de nispeten daha zayıf bir biçimde dile getirilen boykot tutumunun gerekli ve anlamlı olacağı yegane seçenektir budur. Buna karşılık 24 Haziran'da yapılacak bir boykot hiçbir ikircime yer bırakmadan söylenmelidir ki, bir ayağı çukurda olan Erdoğan'a yeni bir seçim zaferini hediye etmekten öte bir anlam taşımaz ve vebali kaçınılması muhtemel fırsat kadar büyük olacaktır.

Baskın seçim sola tarihi bir fırsat sunuyor!

Siyasi tablonun üç ana ögesini şöyle özetlemek mümkündür: Gerileye gerileye seçimlere sürüklenen yıpranmış bir Erdoğan, ortayı bulma ve herkesi memnun etme kaygısıyla siyasetsiz kalmış, baskın seçim kararı nedeniyle ittifak politikaları suya düşmüş bir burjuva muhalefeti, ve bu kirli seçim manevralarından en az hasarla kurtulmuş olan başta HDP olmak üzere sol hareket. Bu koşullar altında solun seçimlere damga vurma ihtimali her zamankinden fazladır.

Kuşkusuz Erdoğan'ın sahiden parlamenter rejimi bir başkanlık sistemiyle değiştirdiğine inanılan ve parlamenterist gözbağlarına sahip olanlar solun karşısında duran imkanları göremeyeceklerdir. Erdoğan'ın kendisinin dahi inanmadığı propagandasına katan bu kesimler rejim değiştiği için parlamentonun tümüyle önemsizliğini düşündükleri için dikkatlerini Erdoğan'ın dikkatleri çekmek istediği yere Cumhurbaşkanlığı seçimlerine dikmişlerdir. Parlamenterist gözbağlarına sahip oldukları için de Erdoğan'ın seçimle devrilebileceğini bu nedenle de öncelikli görevin Erdoğan'ın karşısına yüzde elli birin oyunu alabilecek bir adayın çıkarılmasını savunmaktadırlar. En geniş cepheyi savunmak kılıfı altında yürütülen bu oportünist manevra elbette sol açısından bir çaresizlik üretmekte ve solun önüne ikinci turda CHP'nin adayını desteklemek dışında bir seçenek bırakmamaktadır.

Halbuki Erdoğan'ın tahtından seçimlerle indirilemeyeceğini savunanların gözlerini esas olarak dikmeleri gereken yer meclistir. Sosyalizmin demokratik halk iktidarının parlamenter yolla kurulabileceğini düşünenler elbette yeni anayasa değişiklikleriyle meclisin zayıfladığını, meclisin hiçbir işlevinin kalmadığını savunacaklar, böylelikle geçmişte meclise şimdi de Cumhurbaşkanlığı makamına bel bağladıklarını itiraf edeceklerdir. Halbuki Komünist Enternasyonal'in ikinci kongresindeki parlamenterizm üzerinde tezlerde de ifade edildiği üzere, siyasi gerileme çağında meclisin işlevi halk lehine düzenlemeler yapması değil düzenin yolsuzluğunun ve çirkinliğinin teşhir edildiği bir kürsü olmasıdır. Devrimcilere düşen de bu kürsüyü işçileri seferber etmek ve burjuva devlet aygıtını işgöremez hale getirmek için kullanmak olmalıdır.

Erdoğan'ın mecliste çoğunluğu nasıl sağlayacağını kara kara düşündüğü koşullar altında, önümüzdeki bizi bekleyen olası rejim krizi meclis üzerindeki tahakkümünü yitirmiş ve sürekli olarak yasama aygıtıyla karşı karşıya gelen bir Cumhurbaşkanı olacaktır. Erdoğan'ın mecliste çoğunluğu yitirmesi, onu OHAL ilan edemez hale getirecektir. Bu durum onu sürekli olarak yasal statüsü belirsiz ve meclis tarafından iptal edilebilir kararname çıkarılmaya itecektir. Bütçesini onaylatamaz hale gelmesi de cabasıdır. Böylesine kuşatılmış bir hükümet ise Erdoğan açısından 7 Haziran sonrasında koalisyona ihtimalinden çok daha korkutucu bir senaryodur ve aslına bakılırsa rejim krizinin daha da derinleşmesine işaret eder.

Görünüşte herşeye kadir ama aslında meclis tarafından kuşatılmış bir Cumhurbaşkanı arasındaki krizin nerelere varabileceğini görmek için geçtiğimiz sene Venezuela'da patlak veren ve hala çözülmemiş siyasi krizin gelişimine bakmak yeterlidir. Chavez'in takipçisi Mauduro 2014 seçimlerinde hüsrana uğrayarak mecliste çoğunluğunu yitirmişti. Mecliste Amerikan işbirlikçisi muhalefet ve Cumhurbaşkanı arasındaki gerilimin boyutu 2017 Nisan'ında Mauduro'nun Anayasa Mahkemesi kararıyla meclisi kapatma girişiminde bulunmasına varmıştı. Sokakları alevlenen Venezuela'da Mauduro geri adım atmaya zorlandı ama sular hala durulmadı. Benzer bir rejim krizinde mecliste anamuhalefet rolünde Amerikancı bir muhalefetin bulunmasıyla emekçiler ve ezilenler adına

hareket eden tüm akımların desteğini almış bir sol bloğun olması arasındaki farklar ayrıntı değildir. Türkiye koşullarında birincisi en iyi ihtimalle 16 Nisan sonrasındaki seçim hilesini protesto eylemleri gibi sönmülenecekken ikincisi Erdoğan'ı süprürececek bir kitlesel seferberliğin yolunu döşeyecektir.

Önümüzdeki dönemde rejim krizinin meclis ile kuşatılmış Cumhurbaşkanı arasında çıkacağını söylemek Cumhurbaşkanlığı seçiminin önemsiz olduğunu söylemek anlamına gelmez. Bilakis tıpkı Türkiye'de reformistler gibi kitleler de parlamenterist yanlısamlara sahip olduğu için önümüzde duran seçimlerin merkezinde Cumhurbaşkanlığı seçimleri duracaktır. Solun görevi de Cumhurbaşkanlığı seçimlerine bu yanlısamları kırarak şekilde müdahale etmek, bu seçimlerin birinci turuna damga vuracak, meclise daha güçlü katılmanın yolunu döşeyecek ve saray sultasını etkili bir şekilde teşhir ederek kitlesel bir seferberlik için gerekli iklimi yaratacak bir şekilde katılmak olmalıdır.

İçinden geçtiğimiz siyasi koşullar bunun için de son derece elverişli fırsatlar sunmaktadır. Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde 2014'e kıyasla Erdoğan çok daha yıpranmış ve gerilemiş durumdadır. Burjuva muhalefeti ise sadece hazırlıksız yakalanmamış aynı zamanda siyasi olarak sıkışık durumdadır. Zira o dönemde muhalefet partisi CHP sadece MHP'nin hassasiyetlerine uygun bir aday belirliyordu. Şimdi ise sadece asıl MHP biziz diyen Akşener'in değil asıl İslamcı biziz diyen Saadet Partisi'nin hassasiyetlerine uygun bir aday göstermek zorunda kalacak ve seçim kampanyasını bu çerçevede yürütecektir. CHP'nin kokmayan-bulaşmayan seçim kampanyası karşısında soldan yükselecek güçlü bir "Seni Başkan Yaptırmayacağız!" sesi en azından birinci tur seçimlerinin Erdoğan ve Solun adayı arasında geçmesini sağlayacaktır. Birleşik bir sol adayın etrafında yürütülecek bir seçim çalışması bunu sağlamaya muktedir olacaktır.

EZİLENLERİN ORTAK BLOĞU KURULMALI

Bahçeli'nin baskın seçim girişimi siyasi tabloda bir sürprize işaret etse de Türkiye'nin 16 Nisan referandumundan beri gittikçe yoğunlaşan bir seçim atmosferinde yaşadığı biliniyordu. Bir erken seçim olsun olmasın belediye başkanlarının değişmesinden Afrin operasyonuna tüm adımlar seçim hesabıyla atılıyordu. Buna karşılık soldaki akımların hiçbirisi o günden bu yana yaklaşan seçimlerde Erdoğan'a karşı ortak bir blok oluşturmak için kayda değer bir girişimde bulunmamıştır. Bulunulan girişimlerin hepsi ise grupçu dar hesapların çıkmazlarını aşamamıştır. İki ay sonra gerçekleşecek seçimlerde solun karşısında duran tarihi fırsatları değerlendirmek için bu basiretsizlikten kurtulmak, küçük hesapların sorumsuzluğunu terk etmek gereklidir.

Seçimlere doğru atılması gereken ilk adım bir sol bloğu oluş-

turmaktır. Sol Blok işçiler ve ezilenler adına hareket ettiğini iddia eden, burjuva partilerinin dışında kalan parti, hareket ve örgütlerin dahil olduğu/olması gereken bir blok olmalıdır. Bu bloğu oluşturmak için elbette HDP'nin Kürt hareketinin temsilcisi olduğuna dair Bundçu tespit ve safsataları terk etmek gereklidir. HDP, iddialarını ne denli gerçekleştirip gerçekleştirmediğinden bağımsız olarak gerek politik etki, gerek milletvekili sayısı, gerek militan gerekse de maddi güç olarak on yıllardır nostaljisi yapılan Türkiye İşçi Partisi'ni kat bet kat aşan sol bir partidir. Geride bıraktığımız son beş sene içinde üstlendiği reformist, devrim karşıtı ve tasfiyeci rol HDP'nin bu niteliğini değiştirmez. Türkiye'de bir sol blok olacaksa bunun içinde HDP de yer almalıdır. Aksini savunan herkes Türkiye'nin en büyük emekçi partisini CHP'ye yedeklemek istemektedir ya da HDP ile rakip ama onun karikatürü olmayı aşamayacak bir tasfiyeci proje girişiminin bayraktarı olarak görülmelidir. Zaten HDP'nin bir parçası olmadığı bir sol blok ne barajı aşabilir ne de Cumhurbaşkanlığı seçimleri için aday gösterebilir.

HDP'nin sol bloğun içinde yer alması gerektiğini söylemek HDP'nin seçime girmesinin bu sol blok için yeterli olduğunu söylemek yahut sol bloğu savunanların HDP'ye katılması gerektiği anlamına gelmez. Bilakis sol blok Haziran'dan KP'ye, SMF'den Kaldıraç'a HDP'den farklı tüm sol güçleri kapsayan geniş bir blok olmalıdır. Sendikaların, kooperatiflerin ve diğer kitle örgütlerinin temsilcileri de bu sol blokta yerini almalıdır. Böyle bir blok tümüyle seçim amaçlı kurulmalı ve asla program, talep tartışmalarına girmemelidir. Erdoğan'a karşı olmak, diğer burjuva partilerinin kuyruğuna takılmayı reddetmek ve ezilenlerin eylemli seferberliğini esas almak dışında hiçbir şart aranmamalıdır.

Aslına bakılırsa 2011 Genel Seçimleri sırasında oluşturulmuş Emek Demokrasi ve Özgürlük Bloku (EDÖB) bloku tam da bu noktada hatırlanması gerekli bir deneyimdir. Kapsaması gereken tüm bileşenleri kapsamasa da EDÖB Türkiye tarihinde oluşturulmuş en geniş seçim ittifaklarından biriydi. Bağımsız adaylar göstererek seçime katılmış olsa da AKP'yi geriletken tarihi bir başarı elde etmişti. Gelgelelim EDÖB bileşenleri mecliste bir EDÖB grubu kurup EDÖB'ü bloğun dışında kalanları da kapsayacak şekilde genişletmeyi tercih etmediler. Tam aksi yönde hareket ederek bir seçim ittifakını bir parti girişimine çevirerek daralttılar. Böylelikle önce EDÖB'ün bileşenlerinin bir kısmını dışarıda bırakarak Halkların Demokratik Kongresi (HDK) sonra da HDK'nin bir dizi bileşenini dışlayarak Halkların Demokratik Partisi kuruldu. Bugünse yapılması gereken HDK-HDP girişiminin tam aksi yönünde hareket etmek EDÖB'ü aşan, partilerin katılımına açık ancak kendini herhangi bir partiye bağlamayan bir seçim ittifakı, bir sol blok kurmaktır. Böyle bir blok kurulduğu takdirde baskın seçimlerde 7 Haziran'ı aşan bir sol rüzgar estirmek mümkün olacaktır. Hangi gerekçe ile olursa olsun böyle bir blokta uzak durmak ise HDP'nin baraj altında kalma riskini artırdığı için Erdoğan'a 50 küsur milletvekili hediye etmek anlamına gelecektir.

Çatırdayan "Cumhur İttifakı"nın yasal kılıfı olan yeni seçim kanunu ise sanıldığının aksine Erdoğan'dan çok ortak bir sol blok oluşturulmasına hizmet edebilir. Normal koşullar altında seçimlere girme kapasitesine sahip en az dört sol parti bulunmaktadır: HDP, EMEP, ÖDP ve KP. Bu dört partinin tıpkı AKP-MHP ya da İP-Saadet Partisi gibi bir seçim ittifakı kurması, diğer sol güçlerin de bu partilerin listelerinden aday gösterilmesi sol blok tartışmalarını program ve talep tartışmasına boğulmasını engelleyecek, sol içi rekabet nedeniyle tek bir oyun bile ziyan olmasını engelleyecektir.

Sol Blok'un cumhurbaşkanı adayı sorunu yok

kuramaz hale getiren de Demirtaş'tır.

Demirtaş "Seni Başkan Yaptırmayacağız!" şiarıyla özdeşleşmiştir. Nitekim Erdoğan Demirtaş'ın seçim zaferi nedeniyle başkan olamamıştır. Aslına bakılırsa Demirtaş'ın bugün hapiste tutulmasının bundan başka bir açıklaması yoktur. Dolayısıyla bugün "Seni Yine Başkan Yaptırmayacağız" şiarıyla yürütülecek bir seçim çalışması için en uygun aday elbette Demirtaş'tır.

Önümüzdeki Cumhurbaşkanlığı seçimleri Erdoğan'ın baskınlarına, usulsüzlüklerine ve teptilerine karşı mücadeleyle geçecek. Bu eksende yürütülecek bir teşhir faaliyeti için Erdoğan'ın tüm uygulamalarının bedelini ödeyen Demirtaş'tan uygun bir aday yoktur.

Sol Blok 7 Haziran'ın ötesine geçmek istiyorsa AKP'nin kaybetmesi muhtemel Kürt oylarını geri almalı, aynı zamanda ortak aday basıncı nedeniyle içindeki merkezkaç eğilimleri artıracak olan CHP'nin yitireceği oyları toplamalıdır. Demirtaş dışında bu iki işlevi aynı anda yerine getirebilecek bir aday mevcut değildir. HDP'nin

genel başkanı olmaması da sanıldığının aksine bu konuda bir engel değil avantajdır.

Nihayetinde Sol Blok'un gösterdiği aday işçilerin ve tüm ezilenlerin gönlünden geçen aday olmalı, onların tercihi yansıtmalıdır. Kurulacak bir Sol Blok'un olası bileşenlerinden biri bu tespite itiraz edecek değildir. Sol Bloğun ilişkilendiği emekçiler arasında bir ön seçim yapıldığında ve adaylardan biri Demirtaş olduğunda bu seçimi ezici bir farkla kimin kazanacağını tahmin etmek de zor değildir. Yine de eğer alternatif aday önerileri varsa emekçilerin tercihinin ne olduğunu önseçim benzeri toplantılar yaparak öğrenmek zor değildir.

Tüm bu nedenlerden ötürü Sol Blok'un elinin altında Erdoğan'ın uykularını kaçırarak bir aday vardır. Aslına bakarsa Demirtaş'ın dışında da bir ikinci aday yoktur. Yaklaşan seçimlere damga vurmak için Sol Blok'un adayı Demirtaş olmalıdır. Zaten Demirtaş'ın adaylığını desteklemeyen hiçbir akımın solun Cumhurbaşkanı Adayı'nın neden Demirtaş olmayacağına dair elle tutulur

hiçbir siyasi gerekçesi yoktur. Demirtaş'ın adaylığını engellemek isteyenler bunu bir susuş kumkumlarıyla gündemden düşürmek istemektedirler.

Erdoğan'ın Cumhurbaşkanlığı seçimlerinde aday olacağı 2014 yılından beri biliniyor. Sol saflarda kimin aday olması gerektiği bu kadar belliyken solun adayının kim olacağını belirsiz bırakmak büyük bir hataydı. Bugün de sözümona 30 Nisan'daki mahkeme sonuçlarını bekleme kaygısıyla Demirtaş'ın adaylığını ertelemek aynı hatanın devamıdır. Bu hatadan en kısa zamanda dönülmesi gerekir.

Yaklaşan seçimlerde Demirtaş'ı aday göstermemek iddiasız, CHP'yi zayıflatmaktan çekinen, bu nedenle Erdoğan'ı hakkıyla karşısına alamayacak bir seçim kampanyası yürütmekle sonuçlanacaktır. Demirtaş'ın aday olduğu koşullarda farklı bir aday göstermek, pratik olarak imkansızlığı bir yana, seçimlerde ortak bir sol blok girişiminden kaçıp görünüşte keskin sözlerle ikinci turda CHP adayının yamacına sığınmak anlamına gelecektir.